



Okul Öncesi Çocuklarda Hayal Gücü Gelişimi: Masallar ve Resimli Kitaplar Üzerine Nitel Bir Analiz

Imagination Development in Preschool Children: A Qualitative Analysis of Fairy Tales and Picture Books

Cüneyit Akbulut

International Burch University, Bosna Hersek

Elif Derya Özdemir

SDU University- Kazakhstan

Öz: Hayal gücü, çocukların yaratıcı düşünme, problem çözme ve sosyal-duygusal gelişim süreçlerinde merkezi bir rol oynar. Özellikle okul öncesi dönem, bu becerilerin temellerinin atıldığı ve hayal gücünün yoğun biçimde geliştiği kritik bir evredir. Bu dönemde kullanılan edebi metinlerin, özellikle masalların ve resimli kitapların, çocukların zihinsel imgeler oluşturma ve yaratıcı düşünme becerilerini nasıl etkilediği önemli bir araştırma alanı olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, masalların ve resimli kitapların okul öncesi çocukların hayal gücü gelişimine katkıları nitel bir analiz yöntemiyle incelenmiştir. Doküman incelemesi tekniği kullanılarak yapılan analizde, masalların fantastik öğelerle, resimli kitapların ise görsel anlatımlarla çocukların imgeleme süreçlerine nasıl katkı sağladığı değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, masalların problem çözme ve alternatif düşünme becerilerini desteklediğini; resimli kitapların ise zihinsel imgeler kurma ve hikâye oluşturma süreçlerinde çocukların aktif katılımını teşvik ettiğini göstermektedir. Sonuç olarak, okul öncesi eğitim programlarında bu tür edebi metinlerin sistematik biçimde kullanılması, çocukların hayal gücü gelişimini destekleyen etkili bir yöntem olarak önerilmektedir.

Anahtar sözcükler: Hayal gücü, okul öncesi dönem, masallar, resimli kitaplar, çocuk edebiyatı

Abstract: Imagination plays a central role in children's creative thinking, problem-solving, and socio-emotional development processes. The preschool period is a critical phase during which these skills are established and imagination develops intensely. In this period, literary texts—especially fairy tales and picture books—have emerged as significant areas of research for their impact on children's ability to form mental imagery and develop creative thinking skills. This study qualitatively examines the contributions of fairy tales and picture books to the development of imagination in preschool children. Utilizing document analysis as a research technique, the study evaluates how fairy tales, through fantastical elements, and picture books, through visual narratives, enhance children's imaginative capacities. The findings indicate that fairy tales support problem-solving and divergent thinking, while picture books foster children's active participation in forming mental images and constructing narratives. Consequently, the systematic inclusion of such literary texts in preschool education programs is recommended as an effective method to support the development of children's imagination.

Keywords: Children's literature, fairy tales, imagination, picture books, preschool period

GİRİŞ

Hayal Gücünün Tanımı ve Önemi

Hayal gücü, bireyin zihninde var olan bilgilerden yola çıkarak yeni fikirler üretme, durumları yeniden kurgulama ve gerçeklikten bağımsız zihinsel imgeler oluşturma yetisidir. Bu zihinsel süreç, bireyin yaratıcı düşünmesini, problemlere farklı çözümler geliştirmesini ve soyut kavramları anlamlandırmasını mümkün kılar (Vygotsky, 1978). Özellikle çocukluk döneminde hayal gücü, sadece bireysel gelişim değil, aynı zamanda sosyal ve duygusal becerilerin temeli olarak değerlendirilir.

Hayal gücü yalnızca sanatsal üretimle sınırlı bir kavram değildir; aynı zamanda bilişsel gelişimin önemli bir göstergesidir. Çocukların çevrelerine dair gözlemledikleri olayları zihinsel olarak yeniden yapılandırmaları, bu süreçte imgeler yaratmaları ve alternatif senaryolar geliştirmeleri onların bilişsel esnekliklerini ve düşünme becerilerini güçlendirir (Piaget, 2013). Bu yönüyle hayal gücü, yalnızca “hayal kurma” olarak algılanmamalı; öğrenme, keşfetme ve anlamlandırma süreçlerinin de merkezinde yer aldığı kabul edilmelidir.

“Yaratılmış varlıklar arasında en değerli varlık olan insanoğlunun en önemli özelliklerinden birisi de arzu ve isteklerini konuşarak medeni bir şekilde ortaya koyabilmesidir” (Özdemir, Özdemir ve Uysal, 2017, s.1). Kendi arzularını ifade ederken insanoğlu hayal gücünden de kimi zaman destek almaktadır. Bu yönüyle de hayal gücü, çocukların dil gelişimini, empati becerilerini ve problem çözme stratejilerini doğrudan etkileyen bir zihinsel araçtır. Çocuklar bir olay, durum ya da karakter hakkında düşündüklerinde, aslında kendi iç dünyalarındaki semboller ve deneyimleri yeniden yorumlayarak aktif bir zihinsel etkinlikte bulunurlar (Bettelheim, 2010). Bu etkinlik hem onların dünyayı algılama biçimlerini hem de öğrenmeye olan yaklaşımlarını biçimlendirir.

Araştırmalar, hayal gücünün gelişmesinin bireyin yaşam boyu sürdüreceği yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerine temel oluşturduğunu ortaya koymaktadır (Özer ve Polat, 2019). Bu nedenle, hayal gücü yalnızca çocuk edebiyatı ya da sanatsal etkinliklerle sınırlı bir ilgi alanı olarak değil, erken çocukluk eğitiminin temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirilmelidir.

Okul Öncesi Dönemde Hayal Gücü Gelişimi

Durumsal değişkenleri; ders düzeyi, ders organizasyonu, ders etkinlikleri, öğretmen özellikleri ve tutumları, öğrenciler arasındaki sosyal iletişim gibi değişkenler oluştururken; yaş, tutumlar, inançlar, kültür, cinsiyet, öğrenme stilleri ve kişilik değişkenleri ise öğrenci değişkenlerini oluşturmaktadır (Karcı, Özdemir ve Balta, 2018). Okul öncesi dönem, çocuğun bilişsel, duygusal, sosyal ve dilsel becerilerinin hızla geliştiği, aynı zamanda hayal gücünün en aktif şekilde kullanıldığı kritik bir gelişim evresidir. Bu dönemde çocuklar, çevrelerinden edindikleri deneyimleri hayal gücü yoluyla yeniden yapılandırır, sembollerle ifade eder ve kurgu dünyalarında yeni senaryolar üretirler. Hayal gücü, bu süreçte çocuğun öğrenme deneyimlerine yön veren temel zihinsel işlevlerden biri olarak kabul edilmektedir (Piaget, 2013).

Vygotsky (1978), çocuğun hayal gücünü geliştirici süreçlerin sosyokültürel etkileşimler yoluyla şekillendiğini vurgulamaktadır. Özellikle oyun, hikâye anlatımı ve sembolik etkinlikler yoluyla çocukların hayal kurma kapasiteleri artar ve bu da onların problem çözme, ilişki kurma ve yaratıcı düşünme gibi becerilerinin gelişmesine katkı sağlar. Vygotsky’ye göre çocuk, hayal gücü aracılığıyla henüz deneyimlemediği olayları zihinsel olarak canlandırabilir; bu da onun gelecekteki öğrenme süreçlerine hazırlık sağlar.

Okul öncesi dönemdeki çocuklar, bilişsel gelişim açısından “işlem öncesi dönem” olarak adlandırılan bir evrededir. Bu evrede çocuklar, nesneleri sembollerle temsil etme yeteneği kazanır ve bu yetenek onların hayal gücünü etkin

biçimde kullanmalarını sağlar (Piaget, 2013). Resimler, hikâyeler, semboller ve dramatik oyunlar, bu dönemde hayal gücünü destekleyen temel araçlar arasında yer alır.

Hayal gücü gelişimi, yalnızca bireysel yaratıcılığı desteklemekle kalmaz, aynı zamanda çocukların çevreleriyle kurdukları ilişkileri de biçimlendirir. Sembolik oyunlar sırasında çocuklar farklı roller üstlenerek sosyal durumları canlandırır ve empati kurma becerilerini geliştirirler. Bu yönüyle hayal gücü hem bilişsel hem de sosyal-duygusal gelişimin bütünsel bir bileşeni olarak değerlendirilmelidir (Özer ve Polat, 2019).

Masalların Hayal Gücüne Etkisi

Masallar, çocuk edebiyatının en köklü ve etkili türlerinden biri olarak, hayal gücünü besleyen ve zihinsel imgeleme süreçlerini harekete geçiren güçlü metinlerdir. İçerdikleri olağanüstü olaylar, hayal ürünü kahramanlar ve fantastik kurgular sayesinde çocukların gerçeklikten sıyrılarak farklı düşünce yollarını keşfetmelerine olanak tanır. Bu yönüyle masallar, yalnızca anlatı türü değil; aynı zamanda çocukların zihinsel gelişimlerini destekleyen pedagojik araçlar olarak değerlendirilmelidir (Dereobalı ve Özcan, 2017).

Masallarda yer alan iyi-kötü çatışması, mucizevi olaylar ve kahramanın yolculuğu gibi temalar, çocukların alternatif dünyalar kurmasını sağlar. Masal dinleyen ya da okuyan çocuk, olay örgüsüne ilişkin tahminlerde bulunur, karakterlerle özdeşim kurar ve sorunlara farklı çözüm yolları üretir. Bu süreç, çocuğun yalnızca edilgen bir dinleyici değil, anlatının aktif bir katılımcısı olmasını sağlar ve hayal gücünün etkin biçimde kullanılmasına zemin hazırlar (Bettelheim, 2010).

Masallar, aynı zamanda sembolik anlamlar ve soyut kavramlar içerdiğinden, çocukların zihinsel esneklik kazanmasına katkıda bulunur. Anlatılar, çocukların korku, kaygı, merak ve sevinç gibi duygularını semboller aracılığıyla tanımlamalarına ve anlamlandırmalarına yardımcı olur. Bu süreçte çocuk, kendi iç dünyasını keşfederken hayal kurarak duygusal deneyimlerini işler ve zihinsel yapılarını geliştirir (Yıldız, 2016).

Araştırmalar, masal dinleyen ya da okuyan çocukların hayal gücü, yaratıcı düşünme ve empati becerilerinin olumlu yönde geliştiğini göstermektedir (Koç, 2021). Masalların sunduğu çok katmanlı kurgu yapısı, çocukların düşünce esnekliği kazanmalarını, olaylara farklı açılardan yaklaşmalarını ve gerçek dışı senaryolarla zihinsel oyunlar kurmalarını kolaylaştırmaktadır. Bu bağlamda masallar, erken çocukluk döneminde hayal gücünü destekleyen temel edebi kaynaklardan biridir.

Resimli Kitapların Hayal Gücüne Etkisi

Resimli kitaplar, metin ile görseli bir araya getiren ve özellikle okul öncesi dönemde çocukların hayal gücünü geliştirmede önemli bir rol oynayan edebi materyallerdir. Bu kitaplar, çocukların henüz gelişmekte olan sembolik düşünme becerilerini desteklerken, görsel imgeler aracılığıyla soyut kavramları anlamlandırmalarına katkı sağlar.

Özellikle yazılı metnin henüz tam olarak çözümlenemediği okul öncesi çağda, resimler çocuğun hikâyeye katılımını artırmakta, kendi zihinsel kurgusunu oluşturmaya olanak tanımaktadır (Cengiz ve Duran, 2017).

Görseller, çocukların zihinsel imgeler oluşturmaya ve metni kendi deneyimlerine göre yeniden yapılandırmasına yardımcı olur. Çocuk, bir hikâyeyi sadece dinlemez veya okumaz; aynı zamanda görsel öğeler aracılığıyla hikâyeye aktif biçimde katılır. Bu katılım, çocuğun olaylara farklı açılardan bakmasını sağlar ve yaratıcılığını harekete geçirir (Balat ve Kılıç, 2017). Resimli kitaplar aracılığıyla çocuklar, hikâyeyi yeniden anlatabilir, farklı sonlar hayal edebilir ya da karakterlerin yerine kendilerini koyarak alternatif senaryolar geliştirebilirler.

Ayrıca, resimli kitaplar çocukların dil gelişimiyle birlikte duygusal ve sosyal becerilerini de destekler. Görseller, çocukların duyguları tanımasına, olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkilerini kurmasına ve karakterlerin davranışlarını değerlendirmesine olanak tanır. Bu da onların empati kurma, duygularını ifade etme ve başkalarının bakış açılarını anlama becerilerini geliştirir (Kılıç, 2021).

Araştırmalar, resimli kitapların çocukların sadece görsel okuma becerilerini değil, aynı zamanda zihinsel imgeler oluşturma ve yaratıcı anlatım yeteneklerini de desteklediğini ortaya koymaktadır (Ocak, 2018). Bu yönüyle resimli kitaplar, hayal gücünü destekleyen çok boyutlu bir öğrenme aracıdır. Özellikle öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilen etkileşimli kitap okuma etkinlikleri, çocukların hikâyeye katılım düzeyini artırmakta ve hayal güçlerini aktif biçimde kullanmalarına zemin hazırlamaktadır.

Hayal Gücüne Yönelik Araştırmalar

Hayal gücünün çocuk gelişimi üzerindeki etkilerini inceleyen birçok araştırma, bu kavramın hem bilişsel hem de duygusal açıdan önemli sonuçlar doğurduğunu ortaya koymuştur. Özellikle okul öncesi dönemde yapılan çalışmalar, hayal gücünün yaratıcılık, problem çözme, empati, dil gelişimi ve sosyal etkileşim gibi çok yönlü becerilerle yakından ilişkili olduğunu göstermektedir (Dereobalı ve Özcan, 2017; Koç, 2021).

Masalların ve resimli kitapların hayal gücü üzerindeki etkisini inceleyen araştırmalar, bu tür edebi materyallerin çocukların zihinsel süreçlerini nasıl etkilediğini farklı boyutlarda ele almıştır. Dereobalı ve Özcan (2017), okul öncesi çocuklara masal anlatımı uygulamaları yapılan bir çalışmada, çocukların yaratıcı düşünme ve alternatif çözüm üretme becerilerinde anlamlı bir gelişim gözlemlemişlerdir. Benzer şekilde Yıldız (2016), masalların çocukların duygusal ve sembolik gelişimlerine etkisini incelemiş, masal yoluyla anlatımın çocukların duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etmelerine olanak sağladığını ortaya koymuştur.

Resimli kitaplar üzerine yapılan çalışmalar ise görsel destekli anlatımın, çocukların anlam kurma ve hikâyeye katılım düzeylerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Balat ve Kılıç (2017) ile Cengiz ve Duran (2017), resimli kitap okuma etkinliklerinin çocukların zihinsel imgeler oluşturmaya ve yaratıcılıklarını ifade etmelerine katkı sağladığını

vurgulamışlardır. Görsellerin, çocukların kendi hikâye kurgularını yaratmalarına imkân tanınması, onların hayal kurma ve anlatma becerilerini geliştirdiği yönünde bulgular sunulmuştur.

Ancak literatürde, masallar ve resimli kitapların hayal gücü gelişimine etkisini doğrudan karşılaştırmalı olarak ele alan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir (Kara, 2022). Bu durum, bu edebi türlerin hayal gücü üzerindeki farklı etkilerini bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirme ihtiyacını ortaya koymaktadır. Ayrıca çoğu çalışmanın yalnızca nicel yöntemlerle yapılmış olması, bu metinlerin pedagojik işlevlerinin ve yaratıcı etkilerinin daha derinlemesine incelenmesi gerektiğini göstermektedir.

Bu bağlamda, mevcut çalışma hem masallar hem de resimli kitapları aynı düzlemde ele alarak, çocukların hayal gücü gelişiminde bu iki edebi türün nasıl bir rol oynadığını kuramsal temelli bir nitel analizle ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu yönüyle çalışma, alandaki boşluğu doldurmayı ve gelecekte yapılacak uygulamalı çalışmalara kuramsal bir temel oluşturmayı hedeflemektedir.

Problemin Tanımı ve Araştırmanın Gerekçesi

Erken çocukluk dönemi, bireyin bilişsel ve duygusal gelişiminin temellerinin atıldığı kritik bir evredir. Bu dönemde çocukların çevreyle olan etkileşimleri, yaşadıkları deneyimler ve maruz kaldıkları kültürel içerikler, onların düşünme biçimlerini ve yaratıcı kapasitelerini doğrudan etkiler. Hayal gücü, bu sürecin en dinamik unsurlarından biri olarak, çocukların sembolik düşünme, problem çözme ve alternatif senaryolar üretme becerilerini geliştiren temel bir zihinsel işlevdir. Ancak hayal gücünün gelişimi, yalnızca bireysel özelliklerle değil; aynı zamanda sunulan öğrenme ortamı, kullanılan materyaller ve etkileşim biçimleriyle de şekillenmektedir (Vygotsky, 1978).

Masallar ve resimli kitaplar gibi edebi metinler, okul öncesi dönemde çocuklara sunulan en yaygın ve etkili anlatı türlerindendir. Bu metinler, çocukların zihinsel imgeler oluşturmalarını, duygusal durumlarını ifade etmelerini ve kurgu dünyasında kendilerine özgü senaryolar geliştirmelerini teşvik eder. Ancak bu metinlerin hayal gücü üzerindeki etkilerine dair akademik çalışmaların çoğu, bu türleri ya ayrı ayrı ele almakta ya da genel yaratıcı düşünme becerilerine etkisiyle sınırlı kalmaktadır.

Özellikle masalların içerdiği fantastik öğeler ile resimli kitapların sunduğu görsel destek arasındaki farkın, çocukların hayal gücü gelişimi üzerindeki etkilerini nasıl şekillendirdiğine dair kapsamlı karşılaştırmalı çalışmalar sınırlıdır (Kara, 2022). Ayrıca bu metinlerin pedagojik kullanım biçimleri, öğretmen rehberliğiyle nasıl etkili hale getirilebileceği ve çocukların aktif katılım düzeyleri gibi değişkenler yeterince derinlemesine ele alınmamaktadır.

Bu bağlamda, mevcut çalışmanın temel problemi, okul öncesi çocukların hayal gücü gelişiminde masallar ile resimli kitapların nasıl bir etki yarattığını kuramsal düzeyde incelemek ve bu etkileşimi literatür temelli bir değerlendirme ile ortaya koymaktır. Çalışma, yalnızca edebi metinlerin anlatı biçimlerini değil, aynı zamanda bu metinlerin pedagojik uygulamalarla nasıl etkinleştirilebileceğini tartışmayı da amaçlamaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi dönemde çocukların hayal gücü gelişiminde masallar ve resimli kitapların nasıl bir rol oynadığını kuramsal temellere dayalı olarak incelemektir. Çalışma, bu iki edebi türün çocukların zihinsel imgeleme, yaratıcı düşünme, problem çözme ve sembolik ifade becerileri üzerindeki etkilerini karşılaştırmalı bir yaklaşımla değerlendirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, bu metinlerin pedagojik uygulamalardaki yerini ve işlevini tartışarak öğretmenlerin bu kaynakları daha bilinçli ve etkili kullanmalarına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Araştırma, yalnızca mevcut literatürü sistematik biçimde analiz etmekle kalmayıp, aynı zamanda masal ve resimli kitapların çocukların hayal gücü üzerindeki etkilerinin nitel açıdan nasıl farklılaştığını da irdelemektedir. Bu yönüyle çalışma, erken çocukluk eğitimi alanında hem teorik hem de pratik bilgi üretmeyi hedeflemektedir.

Bu konunun önemi, okul öncesi eğitimde kullanılan materyallerin pedagojik etkililiğinin artırılmasında yatmaktadır. Masallar ve resimli kitaplar, çocuklara yalnızca bilgi aktaran değil; onları hayal kurmaya, düşünmeye, duygularını ifade etmeye ve alternatif çözümler üretmeye yönlendiren çok boyutlu kaynaklardır. Ancak bu kaynakların etkili kullanımı, içerik seçimi, anlatım biçimi ve çocukların sürece katılım düzeyi gibi değişkenlere bağlıdır. Bu nedenle, bu edebi metinlerin hayal gücü gelişimi üzerindeki etkilerinin bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi hem öğretmenler hem de program geliştiriciler açısından önem arz etmektedir.

Araştırma, bu alandaki teorik boşlukları doldurmayı, yeni uygulama alanları önermeyi ve çocuk edebiyatı ile eğitim arasındaki bağı güçlendirmeyi amaçlayan bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır.

Araştırma Soruları

Bu araştırma, okul öncesi çocuklarda hayal gücü gelişiminde masallar ve resimli kitapların etkilerini kuramsal bir bakış açısıyla ele almaktadır. Bu doğrultuda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Masalların okul öncesi dönemde çocukların hayal gücü gelişimine katkısı nedir?
2. Resimli kitapların çocukların hayal gücünü desteklemedeki rolü nedir?
3. Masallar ile resimli kitapların hayal gücü gelişimine etkileri hangi yönlerden benzerlik ve farklılık göstermektedir?
4. Bu edebi metinlerin çocukların yaratıcı düşünme, problem çözme ve zihinsel imgeleme becerileri üzerindeki etkileri nelerdir?
5. Masallar ve resimli kitapların pedagojik kullanımı hayal gücü gelişimini nasıl etkiler?

YÖNTEM**Araştırma Modeli**

Bu araştırma, okul öncesi dönemde masallar ve resimli kitapların çocukların hayal gücü gelişimine etkisini incelemek amacıyla nitel araştırma yaklaşımıyla yapılandırılmıştır. Nitel araştırmalar, bireylerin deneyimlerini, algılarını ve anlam yapılarını derinlemesine analiz etmeye olanak tanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu çalışmada, konuya ilişkin

mevcut yazılı kaynakların sistematik biçimde analiz edilmesini sağlayan doküman incelemesi yöntemi tercih edilmiştir.

Doküman incelemesi, özellikle kuramsal temelli çalışmalarda literatürdeki bilgi birikiminin sınıflandırılması, karşılaştırılması ve yorumlanmasına olanak tanır. Bu yöntem sayesinde araştırmacı, doğrudan gözlem veya deneysel uygulama gerçekleştirmeden önce ilgili alandaki mevcut eğilimleri, bilgi boşluklarını ve tartışmalı noktaları tespit edebilir. Çalışmanın amacı, masallar ile resimli kitapların hayal gücü üzerindeki etkisini pedagojik ve kuramsal düzlemde değerlendirmek olduğundan, doküman incelemesi yöntemi uygun bulunmuştur.

Ayrıca, hayal gücü gibi soyut ve bireyden bireye değişebilen bir kavramın deneysel yollarla ölçülmesinin zorlukları göz önüne alındığında, betimsel temelli bu yaklaşım çalışmanın doğasına uygundur. Nicel araştırma yöntemleri çoğunlukla genelleme yapmaya yöneliktir; ancak bu çalışmada amaç, metin türlerinin hayal gücüne katkısını kuramsal ve nitel bir bakışla anlamaktır. Bu nedenle nitel araştırma desenlerinden biri olan doküman incelemesi, çalışmanın kapsamı ve amacı ile uyum içindedir.

Veri Toplama Süreci

Bu çalışmada veri toplama süreci, nitel araştırma desenine uygun olarak yürütülen doküman incelemesi yöntemi doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Veri kaynağını, okul öncesi çocukların hayal gücü gelişimiyle doğrudan ilişkili olan akademik yayınlar, kitap bölümleri, lisansüstü tezler ve hakemli dergilerde yayımlanmış makaleler oluşturmuştur. Çalışmada yalnızca metin tabanlı değil, aynı zamanda pedagojik bağlamı olan kuramsal içeriklere sahip kaynaklara da yer verilmiştir.

Veri toplama sürecinde hem ulusal hem de uluslararası literatür sistematik bir şekilde taranmıştır. Özellikle son 10 yıl içinde yayımlanmış çalışmalara öncelik verilmiş, ancak temel kuramsal yaklaşımlar içeren klasik kaynaklar da (örneğin Piaget ve Vygotsky'nin çalışmaları) araştırmaya dahil edilmiştir. Bu sayede, alanın güncel durumu ile kuramsal temeller arasında bütüncül bir bağ kurulması amaçlanmıştır.

Kaynak seçiminde belirleyici olan ölçütler şunlardır:

- Çalışmaların 0–6 yaş grubu çocuklarla ilgili olması,
- Masallar ve/veya resimli kitaplar üzerine odaklanmış olması,
- Hayal gücü, zihinsel imgeleme, yaratıcı düşünme gibi kavramları doğrudan ele alması,
- Bilimsel geçerliliğe sahip olması (hakemli dergi, yüksek lisans/doktora tezi, yayınevi kitabı vb.).

Toplanan belgeler araştırma amacına göre kategorize edilmiş; her kaynakta masallar ve resimli kitapların çocukların hayal gücü gelişimine etkileri ile ilgili bölümler analiz edilmiştir. Elde edilen bilgiler, çalışmanın veri analiz aşamasında temalara ayrılarak yorumlanmıştır.

Veri Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, nitel veri analiz tekniklerinden içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Betimsel analiz, belirli temalar doğrultusunda verilerin özetlenmesi, sınıflandırılması ve yorumlanmasına dayanan sistematik bir analiz sürecidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu yöntem, araştırmacının elde ettiği verileri önceden belirlenmiş başlıklar altında toplamasına ve her bir bulguyu doğrudan alıntılar ya da özet yorumlar yoluyla sunmasına imkân tanır. Çalışma kapsamında analiz edilen belgelerden elde edilen bilgiler, masalların ve resimli kitapların hayal gücü gelişimine katkıları bağlamında kategorize edilmiştir. Her bir kaynak, çalışmanın problem cümlesi ve amaçları doğrultusunda değerlendirilmiş; ilgili kavramlar (hayal gücü, zihinsel imgeleme, yaratıcı düşünme, alternatif senaryo üretme vb.) çerçevesinde sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma sırasında tekrarlayan temalar, farklı bakış açıları ve pedagojik öneriler dikkate alınmış, her tema altında örnek bulgulara yer verilmiştir.

Betimsel analiz sürecinde aşağıdaki temalar temel alınmıştır:

- Masalların hayal gücü üzerindeki etkileri
- Resimli kitapların zihinsel imgelemeyi destekleyici yönleri
- Bu iki türün yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerine katkıları
- Edebi anlatım biçiminin pedagojik işlevi

Bu temalar, analiz edilen belgelerden çıkarılan doğrudan ifadeler, kuramsal açıklamalar ve araştırmacı yorumu ile desteklenerek açıklanmıştır. Elde edilen bulgular, bir sonraki bölümde ayrıntılı biçimde sunulmuş ve tartışılmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Masalların Hayal Gücünü Geliştirici Unsurları

Masallar, okul öncesi çocukların hayal gücünü geliştirmede güçlü bir araç olarak öne çıkar. Olağanüstü olaylar, doğaüstü varlıklar ve fantastik kurgular sayesinde çocukların gerçek yaşamın sınırlarını aşarak yeni düşünce biçimleri geliştirmeleri mümkün olur. Bu anlatılar aracılığıyla çocuklar hem zihinsel imgeler üretir hem de alternatif senaryolar oluşturma becerisi kazanırlar (Bettelheim, 2010).

Masal türünün yapısal özellikleri de çocukların zihinsel kurgulama becerilerini destekleyecek biçimde kurgulanmıştır. Özellikle "üçlü tekrar" gibi kalıplar (örneğin üç kardeş, üç sınav, üç görev) çocukların olay örgüsünü tahmin etmesine ve aktif katılımcı hâline gelmesine olanak tanır. Bunun yanı sıra açık uçlu sonlar veya olağanüstü dönüşümler (örneğin bir kurbağanın prenze dönüşmesi), çocukların soyut ve yaratıcı düşünme yetilerini harekete geçirir.

Vygotsky'nin (1978) sosyokültürel kuramına göre, çocuklar henüz deneyimlemedikleri olayları hayal yoluyla zihinsel düzlemde inşa edebilirler. Masallarda sıkça karşılaşılan iyi-kötü çatışmaları ve kahramanın zorlu yolculuğu gibi temalar, çocuğun iç dünyasında değerleri sorgulamasını, özdeşim kurmasını ve kendini anlatı dünyasında konumlandırmasını sağlar. Böylece çocuk, yalnızca bir dinleyici değil, aynı zamanda anlatının bir parçası hâline gelir. Ayrıca masallar, çocukların soyutlama ve sembol üretme kapasitelerini de geliştirir. "Ormanın derinlikleri" gibi metaforlar, çocuğun bilinçdışı korkularını veya keşfetme arzusunu temsil edebilir. Bu gibi semboller aracılığıyla

çocuklar kendi duygusal dünyalarını dışa vurur ve bu duyguları yeniden anlamlandırır. Piaget'ye (2013) göre işlem öncesi dönemdeki çocuklar, sembollerle düşünmeye yatkındır ve bu durum masalları onlar için ideal bir öğrenme aracı hâline getirir.

Sonuç olarak, masallar çocuklara sadece eğlenceli hikâyeler sunmaz; aynı zamanda zihinsel esneklik, empati kurma, alternatif düşünme ve duygusal işleme gibi gelişim alanlarını da destekler. Bu nedenle masallar, okul öncesi eğitimde yalnızca bir anlatı biçimi değil, çok yönlü bir pedagojik araç olarak değerlendirilmelidir.

Resimli Kitapların Hayal Gücünü Zenginleştirici Rolü

Resimli kitaplar, metin ile görseli bir araya getirerek çocuklara çoklu anlam düzeylerinde okuma deneyimi sunan özgün anlatı araçlarıdır. Özellikle okul öncesi dönemde çocukların henüz gelişmekte olan soyut düşünme becerileri, görsel destekli metinlerle daha etkin biçimde desteklenebilir. Bu kitaplarda yer alan resimler, çocukların hikâyeye aktif katılımını sağlar, zihinsel imgeler oluşturmalarını kolaylaştırır ve alternatif senaryolar geliştirmelerine imkân tanır (Cengiz ve Duran, 2017).

Resimli kitaplar, çocuğun hikâyeye yalnızca metni dinleyerek değil; aynı zamanda görselleri inceleyerek anlam kurmasını sağlar. Görseller, olayların akışını desteklemekle kalmaz; bazen metinde açıkça belirtilmeyen duyguları, ipuçlarını ve sembolleri de yansıtarak çocuğun görsel yorumlama becerisini geliştirir. Bu süreçte çocuk hem hikâyeyi yeniden kurgular hem de metnin anlam dünyasına kendi yorumunu katar (Balat ve Kılıç, 2017).

Nikolajeva ve Scott (2000), resimli kitaplarda metin ve görsel arasındaki ilişkinin üç şekilde ortaya çıktığını belirtir: Tamamlayıcı, genişletici ve karşıtlık kurucu. Bu yaklaşıma göre, bazı kitaplarda görseller metni tamamlayarak çocuğun zihinsel modelini destekler; bazı kitaplarda ise görsel, metnin anlatmadığı bilgileri sunar. Böylece çocuk, sadece pasif bir dinleyici değil; anlamın ortak kurucusu hâline gelir. Bu durum, çocukların bilişsel esneklik kazanmasına ve çok yönlü düşünme becerilerinin gelişmesine katkı sağlar.

Resimli kitaplarda metin ile görsel arasındaki bağ, çocuğun sembollerle düşünme becerisini de destekler. Özellikle karakterlerin duygusal ifadeleri, mekân tasvirleri ve olay sıralamaları gibi öğeler, çocuğun olayları kavramsallaştırmasına ve kendi deneyimleriyle ilişkilendirmesine yardımcı olur (Kılıç, 2021). Bu etkileşimli yapı, çocukların sadece hikâyeyi anlamasını değil, aynı zamanda hayal gücü yoluyla kendi senaryolarını üretmesini de teşvik eder.

Sonuç olarak, resimli kitaplar çocukların görsel okuma, yaratıcı düşünme ve zihinsel imgeleme becerilerini çok boyutlu biçimde destekleyen metinlerdir. Özellikle okul öncesi dönemde bu kitapların rehber eşliğinde okunması, çocukların hayal güçlerini daha etkin ve derinlemesine kullanmalarını sağlar. Bu nedenle resimli kitaplar, sadece görsel materyal değil; hayal kurmaya, keşfetmeye ve yeniden yapılandırmaya yönelten pedagojik araçlar olarak değerlendirilmelidir.

Masallar ve Resimli Kitapların Karşılaştırmalı Etkileri

Masallar ve resimli kitaplar, okul öncesi çocukların hayal gücü gelişimini destekleyen iki temel edebi türdür. Her iki tür de çocuğun zihinsel imgeleme, yaratıcı düşünme ve sembolik anlatım becerilerini desteklemektedir; ancak bu becerilere katkı sağlama biçimleri farklılık göstermektedir. Masallar daha çok sözlü ya da yazılı anlatı yoluyla çocuğun içsel imgelem dünyasını harekete geçirirken; resimli kitaplar görsel destek yoluyla çocukların hikâyeye aktif katılımını artırır (Ocak, 2018).

Masallar, çocuğun soyutlama gücünü geliştirerek hayal dünyasında çeşitli senaryolar oluşturmaya olanak tanır. Metin tamamen kelimelerden oluştuğu için çocuk anlatılanları kendi zihninde görselleştirir ve karakterleri, mekânları ya da olayları kendi deneyimlerine göre yeniden şekillendirir. Bu süreçte çocuk, anlatıya içsel katılım gösterir ve zihinsel olarak aktif hâle gelir (Bettelheim, 2010).

Buna karşılık, resimli kitaplar çocuklara görsel açıdan rehberlik ederek, hikâyenin öğelerini daha somut hâle getirir. Bu tür kitaplarda metin ile görselin etkileşimi, çocuğun anlam üretme sürecine doğrudan etki eder. Görseller, metindeki boşlukları doldurur, bazen metnin dışına çıkarak çocuğu yeni senaryolar kurgulamaya teşvik eder. Böylece çocuk, anlatının hem izleyicisi hem de üreticisi olur (Nikolajeva ve Scott, 2000).

Masallar çocukta daha çok içsel imgeleme ve sembolik düşünmeyi desteklerken, resimli kitaplar dışsal uyaranlar aracılığıyla hayal gücünü yönlendirir. Bu fark, özellikle çocuğun bilişsel düzeyine bağlı olarak hayal gücünü etkiler. Örneğin işlem öncesi dönemdeki bir çocuk, görsel destek olmadan zihinsel imgeler oluşturmakta zorlanabilirken; görsellerle zenginleştirilmiş anlatılar çocuğun kurgu kurmasını kolaylaştırabilir (Piaget, 2013).

Her iki türün pedagojik kullanımı da çocuğun aktif hayal gücü kullanımını mümkün kılar. Ancak masallar daha çok içsel düşünce, resimli kitaplar ise gözlem ve etkileşim yoluyla bu süreci besler. Bu nedenle, eğitim ortamlarında bu iki türün bilinçli ve tamamlayıcı biçimde kullanılması, çocukların hayal kurma kapasitelerini hem derinlik hem de çeşitlilik bakımından zenginleştirebilir.

Pedagojik Kullanımın Etkisi ve Uygulama Örnekleri

Masallar ve resimli kitaplar, yalnızca içerik bakımından değil; pedagojik sunum biçimleriyle de çocukların hayal gücü gelişimini farklı şekillerde etkileyebilir. Özellikle okul öncesi eğitim ortamlarında bu metinlerin nasıl kullanıldığı, çocukların metne katılım düzeyini ve anlatıyla kurdukları duygusal bağı doğrudan etkiler (Ocak, 2018). Bu nedenle edebi metinlerin pedagojik açıdan etkili biçimde sunulması, hayal gücünü destekleyici potansiyellerini maksimize eder.

Araştırmalar, öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilen etkileşimli okuma etkinliklerinin çocukların hikâyeye katılımını artırdığını ve bu katılımın hayal kurma süreçlerini doğrudan etkilediğini göstermektedir (Kara, 2022). Örneğin masal anlatımı sırasında çocuğa sorular sormak, karakterlerin duyguları hakkında konuşmak, hikâyeye farklı sonlar

uydurmaya teşvik etmek gibi yöntemler; çocuğun sadece anlatıyı takip eden değil, aynı zamanda yeniden kurgulayan bir özne olmasını sağlar.

Benzer şekilde, resimli kitaplar okunurken çocukların görselleri açıklaması, metne ekleme yapması ya da boşlukları doldurması da yaratıcı düşünme süreçlerini destekler. Özellikle “hikâye tahmini” gibi teknikler çocuğun olaylara alternatif bakış açıları geliştirmesine ve zihinsel esneklik kazanmasına olanak tanır. Bu tür pedagojik stratejiler, hem masalların hem de resimli kitapların çocukların hayal gücünü destekleyici işlevlerini güçlendirir.

Eğitim uygulamalarında yapılan gözlemler, aynı masalın farklı anlatım biçimleriyle sunulmasının çocukların hayal gücü etkinliğinde değişiklik yarattığını göstermektedir. Örneğin öğretmenin jest, mimik ve ses tonu gibi sözel olmayan iletişim öğelerini kullanarak masalı anlatması, çocukların anlatıya duygusal olarak bağlanmasını kolaylaştırır (Zhashikh, Özdemir ve Özdemir, 2024). Bu da onların içsel imgeler üretmesini ve anlatıya aktif katılım göstermesini teşvik eder.

Sonuç olarak, masalların ve resimli kitapların hayal gücünü geliştirme potansiyeli yalnızca anlatının içeriğine değil, bu anlatıların pedagojik sunumuna da bağlıdır. Bu metinlerin etkin şekilde kullanılması, öğretmenlerin anlatımı çocuk merkezli ve etkileşimli yöntemlerle yapılandırmasına ve çocukların özgün katkılarını desteklemesine bağlıdır. Bu nedenle, erken çocukluk eğitiminde edebi metinlerin yalnızca okunması değil, yaratıcı yollarla yaşatılması önem taşımaktadır.

Tartışma

Elde edilen bulgular, okul öncesi dönemde kullanılan masalların ve resimli kitapların hayal gücü gelişiminde etkili araçlar olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu edebi türlerin sunduğu içeriksel ve biçimsel özellikler, çocukların zihinsel imgeleme, yaratıcı düşünme ve sembolik anlatım becerilerini çok boyutlu olarak desteklemektedir. Özellikle masalların içeriğinde yer alan fantastik öğeler ve sembolik yapılar, çocukların gerçek yaşamla hayal dünyası arasında bağlantılar kurmalarına imkân tanımakta; resimli kitapların görsel destekli yapısı ise çocukların olayları farklı perspektiflerden değerlendirmesine katkı sağlamaktadır.

Masalların hayal gücü üzerindeki etkisi, yalnızca olağanüstü olaylar ve karakterlerle sınırlı değildir. Bu metinler, çocukların problem çözme becerilerini geliştirmekte; karakterlerin karşılaştıkları sorunlara buldukları yaratıcı çözümler, çocuklara alternatif düşünme yolları sunmaktadır (Dereobalı ve Özcan, 2017; Koç, 2021). Bettelheim (2010) ise masalların çocukların iç dünyalarını simgesel düzlemde yansıttığını, dolayısıyla duygusal gelişim açısından da önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır. Bu bağlamda masalların yalnızca hayal gücünü değil, aynı zamanda duygusal zekâyı ve empati becerilerini de desteklediği söylenebilir.

Resimli kitaplar ise çocukların görsel algı düzeyine hitap ederek zihinsel imgeler oluşturmalarını kolaylaştırmakta, soyut kavramları somutlaştırmalarına yardımcı olmaktadır. Görsellerin yardımıyla çocuklar hikâyeye aktif olarak

katılmakta, kendi bakış açılarını geliştirmekte ve olayları yeniden yapılandırma yetisi kazanmaktadırlar (Balat ve Kılıç, 2017; Cengiz ve Duran, 2017). Bu süreçte, öğretmen rehberliği ve anlatım biçimi, çocukların metinle olan etkileşimini belirleyen temel faktörlerden biri haline gelmektedir (Ocak, 2018).

Tartışma bulguları ayrıca, masallar ile resimli kitapların çocukların hayal gücünü farklı yollarla desteklediğini göstermektedir. Masallar, çocuğu sözcüklerle zihinsel imgeler kurmaya zorladığı için daha çok içsel görselleştirme ve soyutlama gerektirirken; resimli kitaplar, bu süreci görsel uyaranlarla destekleyerek çocukların hikâyeye katılımını kolaylaştırmaktadır. Bu fark, pedagojik uygulamalarda her iki türün birlikte ve bilinçli şekilde kullanılmasını gerekli kılmaktadır.

Bu çalışma, önceki araştırmalarla örtüşen bulgular sunarken, aynı zamanda her iki metin türünü karşılaştırmalı biçimde ele alması açısından literatüre özgün bir katkı sağlamaktadır. Mevcut bulgular, masal ve resimli kitapların okul öncesi eğitimde sistematik biçimde kullanılması gerektiğine ve bu süreçte öğretmenlerin metinleri pedagojik hedeflerle ilişkilendirmesi gerektiğine işaret etmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, okul öncesi dönemde çocukların hayal gücü gelişiminde masallar ve resimli kitapların etkileri nitel araştırma yöntemiyle ele alınmış ve literatürdeki veriler ışığında değerlendirilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular, her iki edebi türün de çocukların zihinsel, duygusal ve yaratıcı gelişimini destekleyen güçlü araçlar olduğunu ortaya koymuştur.

Masallar, içerdiği olağanüstü olaylar, karakterler ve sembolik yapılar sayesinde çocukların soyut düşünme becerilerini geliştirmekte ve zihinsel imgelemeyi harekete geçirmektedir. Çocukların masal dinleme sürecinde olay örgüsüne ilişkin tahminlerde bulunmaları, karakterlerle özdeşim kurmaları ve alternatif senaryolar üretmeleri, onların hayal gücünü aktif biçimde kullanmalarına katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda masalların duygusal ve ahlaki boyutu da çocukların değerler eğitimi ve empati gelişimi açısından önemlidir.

Resimli kitaplar ise çocuklara hem görsel hem sözel uyaranlar sunarak hikâyeye daha aktif ve bütüncül bir katılım imkânı tanımaktadır. Özellikle soyut düşünmenin henüz gelişmekte olduğu okul öncesi dönemde, görsel destekli anlatımlar çocukların hayal kurma becerilerini kolaylaştırmakta ve zenginleştirmektedir. Görseller sayesinde çocuklar metne dayalı olarak kendi senaryolarını oluşturabilmekte, farklı sonlar hayal edebilmekte ve anlatıya özgün katkılarda bulunabilmektedir.

Her iki metin türünün de çocukların hayal gücü gelişimine önemli katkılar sağladığı, ancak bu katkıların ortaya çıkmasında öğretmen rehberliği, anlatım biçimi ve çocukların metinle kurdukları etkileşim düzeyinin belirleyici olduğu görülmüştür. Bu nedenle, masal ve resimli kitapların pedagojik açıdan planlı, bilinçli ve çocuk merkezli biçimde kullanılması büyük önem taşımaktadır.

Bu araştırma kapsamında ulaşılan bulgular doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

1. Okul öncesi eğitim programlarında masal ve resimli kitaplara daha fazla yer verilmelidir. Bu metinlerin, çocukların hayal gücünü destekleyici nitelikte ve yaş grubuna uygun olarak seçilmesine özen gösterilmelidir.
2. Öğretmenler, masal anlatımı ve resimli kitap okuma etkinliklerini etkileşimli ve çocuk merkezli biçimde planlamalıdır. Hikâye sonunu tahmin etme, alternatif son üretme, karakterleri değerlendirme gibi etkinlikler, çocukların hayal gücünü aktif kılar.
3. Hizmet içi eğitim programlarında öğretmenlerin edebi metinleri pedagojik amaçlarla nasıl kullanabileceklerine yönelik eğitimler düzenlenmelidir. Bu sayede masal ve resimli kitap uygulamalarının niteliği artırılabilir.
4. Ebeveynler, ev ortamında çocuklarıyla birlikte masal anlatma ve kitap okuma etkinlikleri gerçekleştirmeye teşvik edilmelidir. Bu tür paylaşımlar, hem çocukların hayal gücü gelişimini destekler hem de aile içi etkileşimi güçlendirir.
5. Gelecek araştırmalarda masal ve resimli kitap uygulamalarının doğrudan gözlem, uygulamalı etkinlikler ya da deneysel çalışmalarla desteklenmesi önerilmektedir. Böylece bu metinlerin hayal gücü gelişimine etkileri daha somut ve ölçülebilir şekilde ortaya konabilir.
6. Farklı kültürel bağlamlarda yapılacak karşılaştırmalı çalışmalar, masal ve resimli kitapların evrensel ve kültürel etkilerini ortaya çıkarmaya katkı sağlayabilir. Bu tür çalışmalar, çocuk edebiyatının kültürler arası yönlerini analiz etmek açısından da önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Balat, G. U., ve Kılıç, S. (2017). Resimli kitapların okul öncesi çocukların gelişimine etkisi. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 1(2), 45–60.
- Bettelheim, B. (2010). *Masalların büyüü ve çocukların iç dünyası* (S. Aksoy, Çev.). Yapı Kredi Yayınları. (Orijinal eser 1976'da yayımlanmıştır)
- Cengiz, A., ve Duran, A. (2017). Okul öncesi çocuklarda görsel algı ve dikkat geliştirme çalışmaları. *Eğitimde Yaratıcı Yaklaşımlar Dergisi*, 4(1), 78–94.
- Dereobalı, N., ve Özcan, Z. (2017). Okul öncesi dönemde masal anlatımının çocukların yaratıcı düşünme becerilerine etkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 50(3), 497–519.
- Kara, F. (2022). Çocuk edebiyatında masalların hayal gücü gelişimine katkısı. *Çocuk ve Medya Dergisi*, 2(1), 33–52.
- Karcı, D., Özdemir, C., ve Balta, N. (2018). In-class and out-of-class anxiety in speaking Turkish as a second language. *Problems of Education in the 21st Century*, 76(6), 816–833.
- Kılıç, S. (2021). Görsellerin çocukların zihinsel imgeleme becerilerine etkisi. *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi*, 7(2), 89–103.

- Koç, M. (2021). Okul öncesi çocuklarda problem çözme becerileri ve yaratıcı düşünme. *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 32–48.
- Nikolajeva, M., ve Scott, C. (2000). The dynamics of picturebook communication. *Children's Literature in Education*, 31(4), 225–239.
- Ocak, G. (2018). Masalların çocukların değerler eğitimi sürecindeki yeri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 14(2), 200–219.
- Özdemir, C., Özdemir, E. D., ve Uysal, L. (2017). Dillerin ortaya çıkışı ve gelişmesi üzerine bir değerlendirme. *Science and Life of Kazakhstan Journal*, 2(44), 131–134.
- Özer, S., ve Polat, S. (2019). Erken çocukluk döneminde hayal gücü gelişimi. *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi*, 5(1), 77–91.
- Piaget, J. (2013). *Çocuklukta düşünme evreleri* (N. Atalay, Çev.). Eğitim Yayınları.
- Piaget, J. (2013). *Çocukta dil ve düşünce* (H. A. Yener, Çev.). Varlık Yayınları.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, C. (2016). Masalların çocukların duygusal gelişimine etkisi. *Türk Edebiyatında Çocuk Edebiyatı Araştırmaları*, 3(2), 115–130.
- Zhashikh, Y., Özdemir, E. D., ve Özdemir, C. (2024). Beden dilinin yabancı dil olarak Türkçe konuşma becerisinin gelişimine etkisi: Kazakistan örneği. *Türk Edebiyatları Araştırma Dergisi*, 1(2), 16–29.
<https://doi.org/10.47580/tead.412>

Sorumlu Yazar Bilgileri:

Yazar ismi: Cüneyit Akbulut

Bölüm: Türk Dili ve Edebiyatı

Fakülte: Eğitim ve İnsani Bilimler Fakültesi

Üniversite, ülke: International Burch Üniversitesi, Bosna Hersek

Email: cuneyit.akbulut@stu.ibu.edu.ba

Lütfen alıntılayınız: Akbulut, C. & Özdemir, E. D. (2025). Okul Öncesi Çocuklarda Hayal Gücü Gelişimi: Masallar ve Resimli Kitaplar Üzerine Nitel Bir Analiz. *Türk Edebiyatları Araştırma Dergisi*, 5(1), 1-14.
<https://doi.org/10.47580/tead.511>

Please Cite: Akbulut, C. (2025) & Özdemir, E. D. (2025). Imagination Development in Preschool Children: A Qualitative Analysis of Fairy Tales and Picture Books. *Journal of Research in Turkic Literatures*, 5(1), 1-14.
<https://doi.org/10.47580/tead.511>